

Autoreferat

1. Przemysław Niemczuk

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

- 1) 2001 – ukończone jednolite studia magisterskie na kierunku prawo – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Wydział Prawa i Administracji Filia w Rzeszowie. Promotorem pracy magisterskiej był dr hab. prof. ucz. Jerzy Buczkowski;
- 2) 2013 – uzyskanie stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie naukowej prawo na podstawie uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie nr 1694/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 roku. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. prof. WSPiA Zbigniew Czarnik. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. dr hab. Jerzy Stelmasiak oraz prof. dr hab. Jan Paweł Tarno.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.

- 1) Od 2002 r. – Zakład Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji w Katedrze Prawa Publicznego Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej – obecnie na stanowisku adiunkta.

- 2) Od 2015 r. do 2016 r. - Pełnomocnik Rektora WSPiA ds. Kształcenia Praktycznego
- 3) Od 2016 r. – Dziekan w Wyższej Szkole Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkole Wyższej
- 4) Od 2020 r. – Prorektor w Wyższej Szkole Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkole Wyższej

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Koordinacja w administracji publicznej, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2024, ISBN: 9788383562872

Recenzent: prof. dr hab. Rafał Stankiewicz.

Podjęte w prezentowanej monografii rozważania nad koordynacją mają na celu uchwycenie jej specyfiki w warunkach administracji publicznej. Poczynione w tym zakresie ustalenia mają na celu przybliżenie istoty koordynacji w administracji publicznej, którą co do zasady określić można jako złożoną i zróżnicowaną. Koordinacja stanowi jedną z dyrektyw usprawniających wielopodmiotowe działania złożone i jest warunkiem racjonalnej integracji działań. Jako przejaw zorganizowanego działania w warunkach administracji publicznej stanowi instrument zarządzania publicznego o walorach usprawniających. Działalność koordynacyjna jest nieodłączną cechą organizowania aktywności podmiotów administracji publicznej i podlega intensyfikacji w miarę rozwoju i umacniania się więzi organizacyjnych.

W dobrze zorganizowanym systemie administracji publicznej nie powinno być podmiotów izolowanych, osamotnionych, tj. takich, które nie są sprzężone z żadnym innym podmiotem. W każdym systemie aktywności grupowej nieodzowna jest swoista działalność o charakterze porządkującym, harmonizującym, synchronizującym funkcjonowanie cząstkowe. Każdy podmiot ujęty w systemie administracyjnym powinien się przyczyniać do uwspólnienia i efektywnego powodzenia danej zbiorowości według zasady: całość wpływa na powodzenie jednostek, ale i jednostki powinny się współprzyczyniać dla wspólnego dobra całości. Podmioty tego systemu, pomimo nierzadkich animozji i konfliktów, powinny wspólnie funkcjonować przy realizacji jednolicie postrzeganego celu. Stąd niezbędnym jest właściwy

konsensus, którego wyrazem będzie jak najsprawniejsza realizacja postawionych celów znajdujących źródło w zadaniach publicznych. Niezbędna do tego jest właściwa technika powiązań takich podmiotów odpowiadająca tym potrzebom w zakresach, w których inne techniki są nieadekwatne. Osiągnięciu tego założenia mogą służyć różne formy działania. Jedną z nich jest koordynacja.

Nauka próbowała i nadal próbuje identyfikować instytucję koordynacji. W literaturze można spotkać różne jej ujęcia. Co więcej, każda dyscyplina naukowa, w której pojawia się ten termin, znajduje swoje dla siebie wytłumaczenie jego zakresu znaczeniowego. Inaczej pojęcie to adaptują nauki socjologiczne, inaczej ekonomia i finanse czy nauki o zarządzaniu i jakości, a jeszcze inaczej nauki prawne. Rozważania nad znaczeniem terminu „koordynacja” nie cieszą się obecnie szczególnym zainteresowaniem nauki prawa. W szerszym zakresie badania tej instytucji były prowadzone w warunkach poprzedniego ustroju.

W okresie PRL, gdzie koordynacja była przedmiotem głębszej analizy doktrynalnej, dostrzegano dowolność i niekonsekwencję w posługiwaniu się terminem „koordynacja”. Powodowało to trudności w interpretacji przepisów, a w efekcie zamęt terminologiczny utrudniający formułowanie konstruktywnych, użytecznych dla praktyki wniosków. Obecnie, pomimo odmiennych uwarunkowań ustrojowoprawnych, wątpliwości te są wciąż aktualne. Koordynacja nadal pozostaje materią o niezdefiniowanej treści normatywnej. Niezależnie od tego zyskuje na zastosowaniu nie tylko w aktach prawnych, ale także w praktyce, zwłaszcza w warunkach administracji publicznej.

We współczesnej literaturze przedmiotu utarł się pogląd, że w rozbudowanych strukturach administracyjnych koordynacja staje się swoistym środkiem zaradczym na problemy wynikające z rozdrobienia kompetencji i coraz dalej idącej profesjonalizacji. Jej doniosłość w administracji publicznej uzależniona jest bowiem od poziomu wyspecjalizowania jej organów, a także od stopnia decentralizacji i dekoncentracji kompetencji. W aparacie administracji publicznej koordynacja jest elementem procesu administrowania, ciągiem działań faktycznych i prawnych organów administracyjnych funkcjonalnie ze sobą powiązanych. Polega na stosowaniu całego zespołu form i środków służących zapewnieniu zgodnego ich działania, tj.: osiągnięciu jedności działania, likwidacji powstałych rozbieżności, eliminowaniu konfliktów, usuwaniu niepotrzebnego dublowania się działań, a jednocześnie zapobieganiu tym zjawiskom. Dorobek współczesnej nauki prawa nie wyczerpuje jednak rozumienia koordynacji w warunkach administracji publicznej, choć pojawiają się w tym zakresie wartościowe głosy, do których odwołuje się w prezentowanej monografii.

Zasadniczym celem niniejszej monografii jest uchwycenie koordynacji jako instytucji prawnej. Płaszczyzną badawczą jest administracja publiczna, w której organizacji i funkcjonowaniu koordynacja znajduje szerokie i bardzo ważne zastosowanie. Stąd rozważania były prowadzone głównie przez pryzmat prawa administracyjnego przy wykorzystaniu metod badawczych właściwych dla nauk prawnych. Zważywszy jednak na przyjęty kontekst rozważań, dla uchwycenia właściwego obrazu koordynacji w administracji publicznej zasadne zdaje się również uwzględnienie pryzmatu nauki administracji, a także odwołanie się do dorobku nauki o zarządzaniu i jakości. Niemniej jednak prezentowane opracowanie ma ambicję przynależeć do nauki prawa administracyjnego.

Wobec tak przyjętych założeń, w rozważaniach zastosowano przede wszystkim prawnodogmatyczną metodę badawczą, właściwą dla analizy przepisów prawnych, orzecznictwa sądowego, jak również aktów typu *soft law* – w zakresach regulujących instytucję koordynacji w administracji publicznej. Równie ważna była metoda teoretycznoprawna, pozwalająca na analizę różnych instytucji prawnych na podstawie poglądów doktryny. Dodatkowo zastosowano także metodę historycznoprawną – pozwoliła ukazać zmiany w legislacji oraz chronologiczny zarys wdrażanych rozwiązań prawnych związanych z kształtowaniem roli koordynacji w administracji publicznej, wraz z odwołaniem się do poglądów nauki w tym zakresie. Ponadto w opracowaniu zastosowano metody prawnoporównawczą oraz aksjologiczną. Pierwsza pozwoliła na porównanie określonych instytucji prawnych będących instrumentami organizacji i funkcjonowania administracji publicznej oraz dokonanie analizy podobieństw i różnic z koordynacją, a dalej na podjęcie próby ich wyjaśnienia. Kontekst aksjologiczny odwołuje się z kolei do kwestii wartości wyrażanych dla koordynacji w prawie. Powinny one nie tylko odpowiadać potrzebom funkcjonowania administracji publicznej, ale także pozostawać w zgodzie z wartościami społecznymi. Chociaż metoda ta jest kontrowersyjna, jej wiarygodność jest w nauce podważana, to jednak pozwala na uzupełnienie rozważań o walor wartości koordynacji w administracji publicznej. W pracy zastosowano metody teoretyczne, m.in. analizę, syntezę, zestawienia, porównania, wnioskowanie i uogólnienia.

Zasadnicze dla podjętych rozważań jest założenie, że koordynacja jest instytucją prawną podnoszącą sprawność administracji publicznej. Generuje to kolejne kwestie, w tym przede wszystkim ustalenie istoty koordynacji jako formy działania administracji publicznej, a także zależności pomiędzy wymogami administracji publicznej a statusem prawnym koordynacji oraz jej roli w realizacji zadań publicznych. W rozważaniach o koordynacji w administracji publicznej pojawia się także pytanie, czy koordynacja odpowiada potrzebom współczesnej

administracji publicznej. Na potrzeby tak sformułowanych założeń niezbędne było uwzględnienie jako kanwy opracowania kilku powiązanych ze sobą zagadnień ukazujących specyfikę koordynacji w administracji publicznej.

Kwestią wyjściową było określenie natury koordynacji, co było przedmiotem pierwszego rozdziału. Jej uchwycenie wymagało ustalenia pojęcia koordynacji, rodzajów koordynacji oraz jej materii. W celu wyodrębnienia tego pojęcia konieczne było umiejscowienie rozważań w obszarze nauk społecznych z uwzględnieniem ich specyfiki. Zważywszy na charakter koordynacji, niezbędne było zestawienie jej z harmonizacją oraz ustalenie między nimi podobieństw i różnic. Tezą szczegółową tej części rozważań było stwierdzenie, że nie są tożsamymi formami oddziaływania. Doprecyzowanie pojęcia koordynacji wymagało zestawienia go także z innymi formami oddziaływania obecnymi w administracji publicznej, a w szczególności współdziałaniem oraz nadzorem, kontrolą i kierownictwem. Pozwoliło to wyłonić na ich tle koordynację jako odrębną formę oddziaływania w administracji publicznej, przyjmującą różne postaci. W tym zakresie przyjęto trzy kategorie pozwalające wyodrębnić: terytorialne odmiany koordynacji, sektorowe odmiany koordynacji i szczegółowe odmiany koordynacji. Dla każdej z nich koordynacja przybiera różne postaci. Przeprowadzona w tym zakresie analiza przekonuje o bogactwie odmian koordynacji, a także o jej złożoności. Na jej materię składają się czynniki, które w różny sposób ją determinują. Szczególnie ważne jest tu spojrzenie przez pryzmat czynników podmiotowego i przedmiotowego. Na tym tle wyłoniła się teza szczegółowa, że bez podmiotów nie można mówić o koordynacji ich funkcjonowania, a bez zadań koordynacja byłaby bezprzedmiotowa. Uznany w literaturze determinantem jest także cel koordynacji oraz służący jej przepływ informacji, bez którego nie zachodziłyby procesy koordynacyjne. Naturę tejsze można upatrywać także poprzez identyfikację jej cech, na które m.in. składają się: charakter prawny i cel, a także zasady, podział ról, specjalizacja zadań oraz obowiązek i dynamizm.

Ustalenie natury koordynacji pozwoliło na wyłonienie i przeanalizowanie najważniejszych jej paradygmatów w administracji publicznej – w ramach rozdziału drugiego. W tym zakresie za najistotniejszy przyjęto kontekst prawny, co wynika z zasadniczego celu opracowania – identyfikacji koordynacji jako instytucji prawnej służącej organizacji i funkcjonowaniu administracji publicznej. Stosowanie określonych instrumentów prawnych jest jednak uzależnione od wypełnienia dwóch płaszczyzn o pozaprawnym charakterze. Pierwsza ma charakter prakseologiczny, druga zaś – aksjologiczny. Obok ujęcia dogmatycznego stają się one paradygmatami koordynacji w administracji publicznej. Koordynacja jako przejaw

zorganizowanego działania w warunkach administracji publicznej stanowi instrument zarządzania publicznego o walorach usprawniających. Stąd dla potrzeb właściwego uchwycenia jej specyfiki niezbędne zdaje się nawiązanie do walorów prakseologii. Kontekst aksjologiczny zdaje się konieczny do ustalenia charakteru koordynacji z perspektywy wartości, jakie wnosi do administracji publicznej, w tym głównie poprzez prawo administracyjne. Tezą wyznaczającą rozważania w tym zakresie jest pytanie, czy stanowi ona samoistną wartość dla administracji publicznej, czy jedynie powiela wartości, które występują w prawodawstwie, a jeżeli tak, to jakie i w jakim stopniu.

Szczególnie ważna w rozważaniach o koordynacji jest analiza jej funkcjonalności przeprowadzona w rozdziale trzecim. W warunkach administracji publicznej nabiera to podstawowego znaczenia, ponieważ jest ściśle związane z zadaniami publicznymi, a dalej – z kompetencjami do ich realizacji. Aby więc mówić o koordynacji, konieczne jest spojrzenie na tę instytucję przez pryzmat kompetencji. Co więcej, zasadna zdaje się teza, że immanentną cechą koordynacji jest kompetencja. Uchwycenie koordynacji jako kompetencji wymaga kilkuetapowej analizy. Wpierw odnieść się trzeba do konstrukcji ustrojowoprawnej układu zadanie – kompetencja, a następnie spojrzeć na kompetencję jako na instytucję prawną. Uzyskanie obrazu koordynacji jako kompetencji pozwoli na analizę środków do ich realizacji. Koordynacja to stosowanie określonych środków będących ciągiem działań faktycznych i prawnych funkcjonalnie ze sobą powiązanych. Jej złożoność skutkuje różnorodnością środków koordynacyjnych stosowanych w administracji publicznej. Ich liczba i niejednorodność wymagają zastosowania założeń porządkujących. W literaturze zgłoszono kilka propozycji takich kategoryzacji, z których wyłaniają się dwie podstawowe techniki. W ramach pierwszej typologii środków koordynacyjnych można dokonywać w oparciu o kryteria klasyfikujące, w ramach drugiej – w odniesieniu do określonych prawnych form działania administracji. Obie techniki się nie wykluczają, a niejednokrotnie uwzględniają te same środki, tyle że porządkowane na podstawie innych założeń, dostarczając przy tym interesującego materiału badawczego. Zastosowanie ich pozwoliło wyłonić kluczowe dla administracji publicznej środki koordynacyjne, tj.: porozumienie, naradę koordynacyjną, plan, zalecenie koordynacyjne oraz reguły i normy kolizyjne.

Poczynione ustalenia w zakresie natury koordynacji, jej paradygmatów i funkcjonalności pozwoliły na podjęcie w rozdziale czwartym próby określenia jej zastosowania w administracji publicznej. Na obraz implementacji koordynacji w administracji publicznej składa się proces jej wdrażania w ujęciu dziejowym, aż do współczesnych jej przejawów. Podstawą tych rozważań było ustalenie charakteru koordynacji jako formy

działania administracji. Tezą tej części rozważań jest założenie, że o ile specyfiki koordynacji w administracji publicznej poszukiwać należy w konstrukcji prawnej formy działania, to jednak nie jest to żadna z klasycznych jej postaci. Jako forma niemieszcząca się w katalogu prawnych form działania administracji wymaga ona odrębnego spojrzenia i określenia. Za najwłaściwsze dla niniejszego opracowania sformułowanie koordynacji uznano „szczególną formę działania administracji”. Szczegółność koordynacji jako formy działania wynika z różnych względów, przede wszystkim z jej różnorodności i złożoności. To powoduje, że przejawy koordynacji w administracji publicznej obecnie także pozostają niejednolite. Wyłonienie wielu rodzajów koordynacji powoduje, że w administracji publicznej różnie się przejawia, w zależności od układu, w jakim zachodzi. W poszczególnych układach może się bowiem przejawiać w odmienny sposób. Wyrazem tego są konkretne typy. Zmienne wynikające z przyjęcia określonego układu skutkują wielowymiarowością spojrzeń na koordynację. W konsekwencji dla wyłonienia konkretnych typów koordynacji i ich uporządkowania potrzebna jest ich systematyzacja z uwzględnieniem określonych kryteriów. W opracowaniu za najbardziej wyraziste przyjęto: kryterium ustrojowe, strukturę terytorialną, zależność między podmiotami oraz instrument koordynacji. W odniesieniu do tych kryteriów można mówić o swoistych układach koordynacyjnych, tj. kolejno: w ramach kryterium ustrojowego o układzie monistycznym, dualistycznym i pluralistycznym; w ramach kryterium terytorialnego o układzie horyzontalnym i wertykalnym; w ramach kryterium zależności o układzie podporządkowania i niepodporządkowania oraz o układzie podmiotowym i przedmiotowym. Każdy z tych układów zachodzi niezależnie od innych, niejednokrotnie się krzyżując. Uwzględnienie wszystkich pozwala na identyfikację odmiennych przejawów koordynacji, co do zasady różniących się od siebie. W efekcie pozwoli to na wyłonienie wielowymiarowości koordynacji w administracji publicznej jako instytucji prawnej.

Przeprowadzone w prezentowanej monografii rozważania pozwoliły ustalić szerokie i różnorodne zastosowanie koordynacji w administracji publicznej. Jako instytucja prawna znajduje zastosowanie zarówno w układach podporządkowanych, jak i niepodporządkowanych. Pozwala na organizowanie działań jej podmiotów niezależnie od stopnia ich powiązań i zróżnicowania. Umożliwia zsynchronizowane wykorzystanie potencjału podmiotów sektorów publicznego i niepublicznego. W ujęciu teleologicznym jest czynnością, która ma na celu doprowadzenie do spójnego i skutecznego funkcjonowania całości dzięki odpowiedniemu działaniu poszczególnych jej części składowych. Stosowana może być

w odniesieniu do działań zarówno już trwających, jak i przyszłych; nigdy natomiast nie występuje *ex post*.

Z przeprowadzonych badań wynika, że za pomocą koordynacji, bez stosowania ostrzejszych środków oddziaływania, można osiągnąć pożądany efekt łatwiej, szybciej lub korzystniej. Z jednej strony stanowi instrument usprawnienia organizacji i funkcjonowania administracji publicznej, z drugiej niejednokrotnie determinuje jej skuteczność. W określonych układach stanowi wręcz warunek aktywności, gdyż w procesie koordynacyjnym dopuszcza się zaangażowane podmioty, które tylko taką drogą mogą być skłonne do respektowania wspólnych ustaleń. Koordynacja jest instrumentem synchronizowania działań różnych podmiotów, w niektórych przypadkach nawet bez potrzeby dookreślania podmiotów zwierzchnich. Pozwala to na eliminowanie niepotrzebnego podwajania działań różnych jednostek z jednej strony, z drugiej zaś – zapewnia ich spójną realizację.

We współczesnym państwie, wobec silnego rozczłonkowania aparatu administracyjnego, nie wystarcza jedna postać koordynacji czy jeden ośrodek koordynujący, lecz musi być aktywnych w tym zakresie wiele zróżnicowanych jej sposobów. Koordynacja stanowi jedną z dyrektyw usprawniających wielopodmiotowe działania złożone i jest warunkiem racjonalnej integracji działań. W administracji publicznej koordynacja jest konsekwencją podziału ról i specjalizacji zadań. Na specyfikę tak postrzeganej koordynacji składa się immanentny dla niej katalog cech, w tym przede wszystkim: charakter prawny, charakter obowiązkowy, dynamizm oraz celowość. Istotę prawną stanowi możliwość oddziaływania na podmiot koordynowany. O ile w koordynacji stosowane są różne środki – w tym niewładcze – o tyle samo oddziaływanie koordynacyjne to dla podmiotu koordynowanego obowiązek, co wyraża cechę władczości koordynacji. Bez tej cechy instytucja koordynacji byłaby fikcją. Władztwo koordynacyjne wyrażone jest także w istocie dyrektyw koordynacyjnych, których realizacja następuje w procesie nacechowanym dynamizmem. Proces ten jest celowym działaniem układu koordynującego na układ koordynowany, zorientowanym na pożądany z punktu widzenia układu koordynującego stan układu koordynowanego. Celem koordynacji nie są własne, lecz cudze działania, tzn. nie podmiotu koordynującego, ale koordynowanego. Miarą sukcesu podmiotu koordynowanego jest realizacja zadania własnego zapewniona bądź usprawniona koordynacją. Natomiast miarą sukcesu koordynacji jest nie tyle realizacja własnego zadania (zadania koordynowania), ale zadania głównego (zadania koordynowanego).

Przeprowadzone rozważania prowadzą do konkluzji, że współczesna koordynacja nie ma jednolitej definicji normatywnej, choć jest terminem często używanym w przepisach prawa, zwłaszcza administracyjnego. Jej zakres w tych przepisach jest jednak różny i trudno doszukać

się jednolitego znaczenia i charakteru jako instytucji prawnej. Każde z uregulowań zawierające termin „koordynacja” dopasowuje go do swojej specyfiki i takie też nadaje mu znaczenie. To powoduje, że nie ma możliwości wypracowania jednolitego, uniwersalnego wzorca elementów składających się na prawne ujęcie koordynacji. Z jednej strony zachowuje brzmienie leksykalne, a przez to jest prawnie niedookreślone. Z drugiej – pojęcie to ma różne znaczenia na potrzeby szczegółowych regulacji materialnoprawnych. Dość, żeby stwierdzić ich bogactwo i różnorodność. To jednak powoduje, że koordynacja w języku prawnym nie ma jednolicie wypracowanego znaczenia. Jak dotychczas teoria prawa także nie wypracowała powszechnie aprobowanej jej definicji.

Przeprowadzone rozważania pozwoliły ustalić, że koordynacja jako instytucja prawna nie jest samoczynna. Dla jej powstania i istnienia niezbędne są czynniki ją stymulujące i kreujące. Czynniki te – określone w opracowaniu jako „determinanty koordynacji” – wywołują potrzebę koordynacji oraz wyznaczają jej materię, wpływając w zasadniczy sposób na jej istotę. Jak się okazuje, determinanty koordynacji w administracji publicznej są różne, w zależności od przyjętego kryterium identyfikującego. W omawianym zakresie za determinanty koordynacji w administracji publicznej przyjęto czynnik podmiotowy i przedmiotowy, a także jej cel oraz przepływ informacji, bez czego nie zachodziłyby procesy koordynacyjne. Czynniki te nie są jedyne, ale – jak się zdaje – stanowią podstawowe determinanty koordynacji w administracji publicznej.

Determinanta podmiotowa wynika z konieczności udziału podmiotów objętych procesem koordynacji. W każdym układzie koordynacyjnym występują podmioty koordynowane. Nie zawsze jednak musi występować podmiot koordynujący. Tam, gdzie zachodzi relacja koordynacyjna pomiędzy podmiotem koordynującym i podmiotami koordynowanymi, zachodzi koordynacja, którą określić można jako podmiotową. Może natomiast istnieć koordynacja, w której funkcję koordynującą pełni określona norma prawna lub reguła, mające charakter przedmiotowy. Jakkolwiek w każdym układzie koordynacyjnym muszą występować podmioty objęte koordynacją. I ten argument powoduje konieczność wyłonienia czynnika podmiotowego jako determinantu koordynacji. Nie ma bowiem koordynacji bez istnienia tego czynnika – bez podmiotów koordynowanych. Należy więc przyjąć, że determinantą podmiotową są przede wszystkim podmioty, których aktywność wymaga skoordynowania. I to jest pierwszorzędny argument – istnienie podmiotów poddanych koordynacji. Drugorzędne jest istnienie podmiotu koordynującego. Nie jest on determinantą koordynacji, ponieważ nie warunkuje powstania koordynacji, lecz stanowi jej pochodną. A zatem za determinantę

podmiotową uznać należy podmioty, które wymagają zastosowania koordynacji w ich działaniu, tj. podmioty koordynowane.

Do istnienia koordynacji w administracji publicznej niezbędny jest także walor przedmiotowy – zadania publiczne realizowane przez podmioty koordynowane. Bez podmiotów nie można mówić o koordynacji ich funkcjonowania; bez zadań zaś nie byłoby potrzeby koordynacji. Koordynacja w administracji publicznej ujmowana podmiotowo uzależniona jest od zadań wymagających skoordynowania. To w istocie jeden z instrumentów stosowanych przy realizacji zadań publicznych. Bez tych zadań nie można mówić o koordynacji ich realizacji. Zadania publiczne stanowią więc determinantę koordynacji o charakterze bezwzględny. Nie oznacza to przy tym realizacji tych samych zadań, lecz uzupełnianie się i wspieranie w procesie osiągnięcia jednorodnie postrzeganego celu. Zadania publiczne są bowiem zorientowane na określone potrzeby społeczne czy dobra publiczne, które stanowią cel ich realizacji. Koordynacja natomiast stanowi instrument osiągnięcia takich celów, ale nie jest celem samym w sobie. Jej rola ujawnia się w konieczności zestrojenia określonych ciągów czynności i działań, co wyznacza cel koordynacji. W tym zakresie wyłaniają się dwa zasadnicze cele koordynacji (czy też raczej „koordynowania”): usunięcie powstałych rozbieżności i usunięcie niepotrzebnego podwajania działań różnych jednostek – w obu przypadkach chodzi o usuwanie sprzeczności. Celem koordynacji jest także usprawnienie realizacji zadań. Specyfika ta nie jest możliwa w wymiarze jednostkowym. Indywidualnej czynności nie da się koordynować. Rola koordynacji ujawnia się w odniesieniu do pluralnych czynności i działań, powtarzalnych w czasie, w przestrzeni, lub w aktywności różnych podmiotów zaangażowanych w realizację zadań publicznych. Z przeprowadzonych rozważań wyłania się wniosek, że w warunkach administracji publicznej koordynacja jest szczególnie ważna przy realizacji zadań zleconych ustawowo. W mechanizmie tego zlecenia jest bowiem zawarta kompetencja koordynacyjna jako gwarant realizacji tych zadań, zgodnie z ideą zlecenia, jednakowo przez wszystkie zobowiązane podmioty.

Analiza zagadnienia rozróżnienia kompetencji od zadania publicznego, a dalej istoty kompetencji jako instytucji prawnej, pozwoliła na stwierdzenie, że kompetencja koordynacyjna stanowi niejako kwestię wtórną względem kompetencji do realizacji zadania objętego koordynacją. W przeciwieństwie do ostatniej kompetencja koordynacyjna nie zawsze jest konieczna. Co więcej, jest zależna od kompetencji związanej z realizacją zadania i dopasowana do niej. Odrębność zachowują także podmioty, którym przypisano obie te kompetencje: realizacyjną i koordynacyjną. Co do zasady kompetencja koordynacyjna nie może być przypisana podmiotowi posiadającemu kompetencję do realizacji określonego zadania

publicznego poddanego koordynacji. Kłóciłoby się to z istotą koordynacji. Dla właściwego uchwycenia zakresu kompetencji koordynacyjnej w administracji publicznej pomocne może być przyjęcie łącznie dwóch kontekstów. Pierwszy związany jest z podziałem podmiotów objętych koordynacją na koordynowane i koordynujące. Drugi wynika z zakresu kompetencji, na który składają się prawnie określone uprawnienia i obowiązki. Oba konteksty się krzyżują, tworząc wielowymiarowe ujęcie zakresu kompetencji koordynacyjnej.

Z kompetencją koordynacyjną ściśle koresponduje problematyka środków koordynacyjnych. Mają one charakter prawny, tzn. podstawa i upoważnienie do ich stosowania muszą zawsze wynikać z normy prawnej. Podobnie jak w kierownictwie środki koordynacyjne występują wyłącznie w granicach sytuacji prawnej koordynacji, która z kolei wynika bezpośrednio z przepisów prawa. Koordynacja stanowi formę oddziaływania dopuszczającego wszelkie władcze środki działania, z zastrzeżeniem wykluczeń ustawowych. Niezbędne jest przy tym istnienie minimum podstawy prawnej, jaką stanowią normy zadaniowe i kompetencyjne. Środki koordynacyjne – podobnie jak koordynacja – pomimo prawnego charakteru także nie znajdują jednolitej formuły normatywnej. W języku prawnym opisywane są w sposób nieostry i wieloznaczny. Stan ten powoduje wątpliwości interpretacyjne, pozostawiając w tym zakresie niedosyt. Skutkuje to niejednoznacznością w postrzeganiu środków koordynacyjnych, a w efekcie – trudnościami w ich właściwej identyfikacji.

Środki koordynacyjne to narzędzia, za pomocą których mogą być realizowane procesy koordynacyjne. Są bardzo zróżnicowane, począwszy od środków wspierających, na kierowniczych skończywszy. Środki koordynacyjne mogą być różnorodne co do swej treści i intensywności. W literaturze używa się dla nich różnych określeń, np.: środki, dyspozycje, kompetencje czy instrumenty. W porównaniu z innymi formami oddziaływania w administracji publicznej środki koordynacyjne są mniej intensywne. Wyróżnienie ich jako odrębnej formy prawnej przysparza dużo więcej trudności niż w przypadku środków nadzoru, kontroli, kierownictwa czy współdziałania. Podobnie do kierownictwa i przeciwnie do nadzoru koordynacja wykazuje się swobodą w doborze środków oddziaływania na podmioty podporządkowane, z zachowaniem ustawowych ograniczeń. Środki te pozostają zależne od więzi organizacyjnych panujących pomiędzy podmiotami objętymi koordynacją. Podobnie jak w kierownictwie w koordynacji także należy dopuścić możliwość istnienia kategorii środków koordynacyjnych tworzonych *ad hoc*. Od środków koordynacji odróżnić należy środki utrzymania koordynacji zapewniające spełnienie jej wymagań.

Klasyfikacji środków koordynacyjnych stosowanych w administracji publicznej można dokonywać na podstawie różnych motywów porządkujących. Podjęta w opracowaniu próba ich

uchwycenia opiera się na jednej z podstawowych determinant koordynacji, tj. na celu. Mając na względzie specyfikę funkcjonowania administracji publicznej oraz cele koordynacji, tj. korygowanie i usprawnianie jej działalności, dokonano rozróżnienia środków koordynacyjnych na środki korygujące – umożliwiające eliminację nieprawidłowości w funkcjonowaniu administracji publicznej – oraz środki usprawniające to funkcjonowanie. W tym zakresie poczyniono kilka ustaleń. Jednym z ważniejszych jest konstatacja, że środki korygujące mają podstawowe znaczenie, a środki usprawniające stanowią kategorię wtórną. O statusie danego środka koordynacji jako korygującego czy usprawniającego nie decyduje jego ściśle określony typ, ale funkcja koordynacyjna, jaką pełni w danym układzie zależności. Trudno przy tym mówić o wyraźnie zarysowanym zrębie podziału środków koordynacyjnych na korygujące i usprawniające. Punktem wyjścia do takiego podziału jest identyfikacja roli danego środka w określonym środowisku administracji publicznej. Poszczególne środki koordynacyjne mogą bowiem służyć eliminacji nieprawidłowości w funkcjonowaniu administracji publicznej, a także usprawniać tę działalność.

Dla uchwycenia różnorodności koordynacji w administracji publicznej dokonano usystematyzowania jej rodzajów. W ramach przeprowadzonych rozważań przyjęto trzy kategorie pozwalające wyodrębnić różne odmiany koordynacji: terytorialną, sektorową i szczegółową. Z terytorialnej odmiany wyłoniono koordynację terenową i międzynarodową, w tym szczególnie jej przejaw – koordynację w ramach UE. Za sektorową uznano koordynację gospodarczą, międzyresortową oraz branżową. Pozostałe rodzaje zostały ujęte w formule „szczegółowe odmiany koordynacji”. W tym zakresie, na zasadzie swoistej dychotomii, dokonano wyodrębnienia następujących rodzajów koordynacji: pionowej i poziomej, horyzontalnej i wertykalnej, wewnętrznej i zewnętrznej, politycznej i administracyjnej, podmiotowej i przedmiotowej, a także bezpośredniej i pośredniej oraz – co jest podyktowane względami prakseologicznymi – negatywnej i pozytywnej. Zabieg ten pozwolił ukazać różnorodność koordynacji, która w warunkach administracji publicznej przyjmuje różne postaci i przybiera wielowymiarową formę.

Różnorodność koordynacji powoduje, że w określonych jej odmianach przejawia się podobieństwem do innych znanych w administracji publicznej form oddziaływania. W celu uchwycenia specyfiki koordynacji dokonano więc jej zestawienia z takimi formami, w tym przede wszystkim z harmonizacją, współdziałaniem, kontrolą, nadzorem i kierownictwem. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że koordynacja nie stanowi synonimu harmonizacji ani żadnej z jej postaci. Pomiedzy tymi pojęciami zachodzi jednak

swoista więź funkcjonalna. Jest konsekwencją przyjęcia, że harmonizacja jest celem koordynacji i wyznacza jej kierunek. Takie postrzeganie koordynacji znajduje uznanie w doktrynie, zarówno poprzednich okresów, jak i współcześnie. Stosowanie mechanizmów koordynacji pozwala na harmonizację działalności określonych jednostek, w warunkach podziału czy specjalizacji kompetencji. Uzyskana w ten sposób harmonizacja skutkuje wyeliminowaniem przeszkadzania lub zapewnieniem współdziałania organów administracyjnych w procesach realizacji zadań publicznych. Nie budzi także wątpliwości, że choć koordynacja i współdziałanie są pojęciami bliskoznacznymi, to jednak nie tożsamymi. Organ koordynujący zazwyczaj dysponuje pewną nadrzędnością czy uprawnieniami zwierzchnimi wobec podmiotów koordynowanych. Natomiast przy kooperacji występuje równorzędność podmiotów współdziałających. Pomimo tak zarysowanych różnic nie zawsze da się wyodrębnić obie instytucje. Jakkolwiek przyjąć należy, że w administracji publicznej są to odrębne formy oddziaływania. Koordynacja wykazuje się odmiennością także względem innych rodzajów oddziaływań zachodzących w administracji publicznej, jak kontrola, nadzór czy kierownictwo, pomimo że niejednokrotnie pozostaje ściśle z nimi związana bądź zbliżona do nich. Podobnie do kierownictwa i przeciwie do nadzoru wykazuje się ona swobodą w doborze środków oddziaływania na podmioty podporządkowane, z zachowaniem ustawowych ograniczeń. W przeciwieństwie zaś do kontroli w koordynacji występują środki władcze, co z kolei zbliża ją do nadzoru, a zwłaszcza do kierownictwa. Koordynacja pozostaje wartością samoistną, tzn. istnieje niezależnie od innych rodzajów oddziaływania. Samoistność koordynacji względem innych form oddziaływania argumentuje się jej odrębnością formalną, funkcjonalną, a także instytucjonalną.

Poczynione ustalenia pozwalają stwierdzić, że koordynacja jest pojęciem szerszym od każdej z proponowanych w nauce prawnej formy działania administracji. Forma koordynacji może być różna. Może być elementem stosowania środków władczych, w tym wynikających ze sprawowania nadzoru, jak też stanowić formę niewładczą, wyrażoną np. opinią, zaleceniem czy uzgodnieniem. Może także przybrać formę świadcząca poprzez zapewnienie obsługi czy wsparcie w działalności. Przyjmując inne kryterium – stopnia zależności – koordynacja stanowi formę oddziaływania lokującą się pomiędzy kooperacją i kierownictwem. Specyfiki koordynacji w administracji publicznej poszukuje się w konstrukcji prawnej formy działania, z zastrzeżeniem, że nie jest to jednak żadna z klasycznych jej postaci. Nie pokrywa się w pełni z żadną znaną prawną formą działania administracji. Nie jest także cechą immanentną żadnej z nich; co więcej, pojawia się zazwyczaj w każdej odmianie tych form. To rodzi pytanie, czy można mówić o koordynacji jako prawnej formie działania administracji. Pytanie takie już

było stawiane w nauce prawa administracyjnego, ale odpowiedź nie była jednoznaczna. Koordynacja ujawnia się bowiem w tych formach, ale nie stanowi żadnej z nich. W doktrynie prawa administracyjnego przyjmuje się, że o ile koordynacja nie jest prawną formą działania administracji, to jednak pozostaje administracyjnoprawną formą działania. Pomiędzy tymi ujęciami różnice są niewielkie, a w praktyce administracyjnej niejednokrotnie trudno uchwytne. Niedostrzeżenie czy świadome ich zacieranie nie jest jednak prawidłowe. W pierwszym ujęciu chodzi bowiem o prawne środki działania administracji wyrażone *expressis verbis* w przepisach prawa, w drugim zaś – są to formy stworzone prawem administracyjnym i podległe temu prawu. O ile kształtować je mogą zarówno normy prawa administracyjnego, jak i inne gałęzie prawa, to jednak ich użycie musi być dopuszczone przez prawo administracyjne. Stanowią więc odrębną od prawnych form działania kategorię aktywności administracji publicznej. Zachowują jednak prawny charakter. Rozpatrując specyfikę koordynacji w świetle powyższych założeń, można skonstatować, że jest to forma bliższa drugiemu ujęciu, a dalej przyjąć, że koordynacja jest metodą działania administracji.

Istoty koordynacji w administracji publicznej doszukiwać się można także w kontekstach pozaprawnych, tj. głównie w ujęciach prakseologicznym i aksjologicznym. W administracji publicznej koordynacja przyjmuje walory prakseologiczne, ponieważ pozostaje instrumentem zarówno zapewniającym skuteczność działania, jak i wpływającym na jego usprawnienie. Dla usprawnienia systemu świadczenia usług publicznych konieczny jest stały wysiłek administracji publicznej ukierunkowany na poprawę zarządzania publicznego. W literaturze wskazuje się związane z tym trzy grupy celów: udoskonalenie zarządzania obszarem usług publicznych, podniesienie poziomu racjonalności ekonomicznej danego systemu, podniesienie standardu usług. Cele te wpisują się w istotę koordynacji, mogą mieć zarówno charakter samoistny, jak i pośrednio wpływać na osiągnięcie celu głównego. W tym kontekście koordynacja zdaje się znakomicie wpisywać w zyskującą na znaczeniu koncepcję *New Public Governance*. Jej założeniem jest zarządzanie złożonymi społecznościami poprzez koordynowanie działań podmiotów należących do różnych sektorów przy zachowaniu roli zwierzchniej władzy publicznej. Sugeruje to potrzebę kreowania relacji z poszczególnymi organizacjami w tym otoczeniu, aby sprawniej realizować zadania publiczne. W tak postrzeganym układzie różnych podmiotów szczególne zastosowanie znajduje koordynacja jako instrument organizujący w administracji publicznej.

Z mechanizmem koordynacji można identyfikować wiele wartości. Kontekst aksjologiczny zdaje się konieczny do ustalenia charakteru koordynacji z perspektywy wartości, jakie wnosi

do administracji publicznej, w tym głównie poprzez prawo administracyjne. Koordynacja jako instytucja prawna ma na celu doprowadzenie do spójnego i skutecznego funkcjonowania całości dzięki odpowiedniemu działaniu poszczególnych jej części składowych. Koordynację tłumaczyć można jako uzgodnienie przyjmujące dwie postaci: negatywną i pozytywną. Efektem pierwszej było niekolidowanie, drugiej – wzajemne wspomaganie podmiotów objętych koordynacją. W tym ujęciu koordynacja stanowi instrument nie tylko skuteczny, lecz również racjonalny. W procesie koordynacji szczególne znaczenie ma balans pomiędzy elementami niezbędnymi oraz elementami wystarczającymi. Tak postrzegana koordynacja mieści w sobie ładunek wartości. W tym miejscu można podjąć próbę odpowiedzi na postawione wcześniej pytanie, czy koordynacja stanowi samoistną wartość dla administracji publicznej, czy jedynie powiela wartości, które występują w prawodawstwie, a jeżeli tak, to jakie i w jakim stopniu. Odpowiedź nie może być jednoznaczna, tak jak niejednoznaczna okazuje się sama koordynacja. Przeprowadzona analiza pozwala jednak na odpowiedź zasadniczo twierdzącą, z zastrzeżeniem, że sposób, w jaki koordynacja powiela wartości występujące w prawodawstwie, ich liczba i różnorodność powodują, że sama nabiera odrębnej wartości. Nie jest przy tym składową wartością, które zawiera, ale poprzez ich swoistą kompilację – wielopostaciową i wielowymiarową – staje się samoistną wartością dla administracji publicznej.

Mając na względzie cel prezentowanego opracowania, którego jednym z głównych problemów badawczych było ustalenie, czy koordynacja odpowiada potrzebom współczesnej administracji publicznej oraz czy ewoluuje wraz z nią i jej zadaniami, co do zasady uznać należy, że w administracji publicznej koordynacja znajduje szerokie zastosowanie w kształtowaniu kompetencji jej organów. Dotyczy to zarówno powiązań wewnątrzadministracyjnych, jak i względem podmiotów niepodporządkowanych. W kontekście administracji rządowej koordynacja pojawia się nader często – przy kompetencjach niemalże wszystkich organów właściwych w sprawach poszczególnych działów administracji rządowej. W obowiązujących uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych potencjał kierownictwa właściwy dla administracji rządowej okazuje się niewystarczający do sprawnego zarządzania tą sferą publiczną. Wymaga wsparcia mniej władczymi formami, jak koordynacja, która pozwala na organizowanie działań jej podmiotów niezależnie od stopnia ich powiązań i zróżnicowania. Koordynacja umożliwia także zsynchronizowane wykorzystanie potencjału podmiotów sektorów publicznego

i niepublicznego. Z jednej strony niejednokrotnie warunkuje skuteczność działania administracji publicznej, z drugiej – stanowi instrument jej usprawnienia.

Współczesna koordynacja nie ma jednolitej definicji normatywnej, choć jest terminem często używanym w przepisach prawa. Przejawia się w różnych układach i znaczeniach. Trudno jednak doszukać się w tych uregulowaniach jednolitego pojęcia i treści koordynacji jako formy działania administracji. Nie istnieje także normatywny wzorzec działania, który można byłoby uznać jako znamienne dla koordynacji. Stąd, dla potrzeb uchwycenia złożoności koordynacji jako formy działania administracji publicznej, niezbędne jest wielowymiarowe podejście. Punktem odniesienia mogą być normatywne desygnaty koordynacji stosowane w różnych ujęciach. Każdy z nich dostarcza odrębnych treści. Często desygnaty te przenikają się, dostarczając nowych wartości dla podobnie postrzeganego ujęcia koordynacji. Uwzględnione w rozważaniach ujęcia koordynacji nie wyczerpują możliwości jej wartościowania, jednak ukazują jej złożoność i wielopostaciowość. Dowodzą także potrzeby wielowymiarowości postrzegania współczesnej koordynacji jako niejednolitej materii poznawczej. Kluczem do uchwycenia jej specyfiki powinno być właśnie takie wieloaspektowe podejście, uwzględniające wszystkie możliwe przejawy koordynacji w administracji publicznej.

Pojawia się przy tym pytanie nie tyle o możliwość zunifikowania normatywnego spojrzenia na koordynację jako instytucję prawną, co o taką potrzebę. Wypracowany doktrynalnie i normatywnie obraz koordynacji ukazuje ją jako wielopostaciową formę działania. Jest to instrument oddziaływania nieodpowiadający innym formom działania administracji publicznej. Częstotliwość użycia tego terminu świadczy o potrzebie istnienia takiej formy nie jako konkretnej, lecz właśnie elastycznej, dopasowującej się do potrzeb powiązania podmiotów, których nie da się łączyć z innymi za pomocą prawnie przewidzianych form. Specyfiki koordynacji w administracji publicznej trzeba poszukiwać w konstrukcji prawnej formy działania, z zastrzeżeniem, że nie jest to żadna z klasycznych jej postaci. To skłania do poszukiwania innych ujęć. Wyrazem jej złożoności jest nierozstrzygnięta kwestia kwalifikacji ustrojowoprawnej tej formy oddziaływania. Kluczem do postrzegania koordynacji nie powinno być przy tym wtłaczanie jej w sztywne ramy definicyjne, lecz wręcz przeciwnie – postrzeganie jej jako szczególnej, wielopostaciowej formy działania administracji. Takie postrzeganie koordynacji może stanowić odpowiedź na stale zmieniające się wyzwania administracji publicznej.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Aktywność naukowa wnioskodawcy koncentrowała się na kilku obszarach. Zasadniczo, można wyodrębnić trzy takie obszary badawcze: pierwszy dotyczył zagadnień z zakresu ustrojowego prawa administracyjnego, drugi związany był z administracyjnoprawnymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa wewnętrznego, trzeci koncentrował się na badaniach funkcjonowania administracji publicznej z uwzględnieniem prawnych form działania administracji. Szczególną uwagę w tych badaniach poświęcono specyfice samorządu terytorialnego. Aktywność naukowa wnioskodawcy we wskazanych obszarach badawczych przejawiała się głównie: udziałem w badaniach naukowych – indywidualnych i zespołowych, publikacją opracowań oraz udziałem w konferencjach, w tym jako prelegent.

W ramach działalności naukowo-badawczej wnioskodawca prowadził prace badawcze indywidualne i zespołowe związane z prawnymi uwarunkowaniami organizacji i funkcjonowania administracji publicznej. Na szczególną uwagę zasługują tu dwa projekty naukowo-badawcze skoncentrowane na samorządzie terytorialnym.

Pierwszy to Projekt naukowo-badawczy „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna Warunkiem Dobrego Rządzenia” realizowany w latach 2012 – 2014 przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji Rzeszów-Przemyśl dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (nr umowy UDA-POKL.05.02.01-00-026/10-00). W ramach projektu wnioskodawca pełnił funkcję Koordynatora Projektu ds. kontaktu z Partnerami Projektu. Z naukowego punktu widzenia, wnioskodawca był członkiem Zespołu Badawczego nr II powołanego do prac w zakresie poprawy zarządzania i jakości świadczonych usług publicznych. Do przypisanych wnioskodawcy zadań w ramach prac zespołu należało opracowanie, przeprowadzenie i naukowe opisanie badań sprawności struktur administracji samorządowej w dwunastu badanych gminach województwa podkarpackiego, a następnie przeprowadzenie serii szkoleń i konsultacji dla pracowników tych gmin z zakresu sprawności działania administracji oraz poprawności i skuteczności stosowania prawa administracyjnego. Wynikiem indywidualnej pracy naukowej wnioskodawcy była część raportu empirycznego pt.: *Budowa i sprawność struktury organizacyjnej gminy* – opracowana indywidualnie dla każdej z 12 badanych gmin objętych Projektem. Na tej podstawie powstało opracowanie wnioskodawcy pt.: *Mierniki sprawności struktury organizacyjnej gminy* [w:] *Samorząd gminny*

w świetle badań empirycznych, pod red. Z. Czarnika i J. Posłusznego, Rzeszów-Przemyśl 2014. W ramach Projektu powstało również opracowanie podsumowujące pt.: *Raport z realizacji projektu „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna warunkiem dobrego rządzenia”*, pod red. K. Eckhardta i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2015.

Drugi warty uwagi to Projekt naukowo-badawczy „Samorząd lokalny jako uczestnik polskiej polityki zagranicznej” realizowany w 2014 przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji Rzeszów-Przemyśl we współpracy z Ministrem Spraw Zagranicznych w ramach projektu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2014” (nr umowy BDG-703/2014). W ramach tego Projektu wnioskodawca pełnił funkcję Koordynatora Projektu, a także funkcję Kierownika Zespołu badawczego. W tym zakresie opracował program badawczy, kierował przebiegiem badań, a następnie brał udział w organizacji konferencji naukowej podsumowującej badania oraz we współredagowaniu opracowania wieńczącego badania, tj. *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014. Ponadto, w ramach przeprowadzonych badań, wnioskodawca dokonał indywidualnych ustaleń, które znalazły wyraz w jego publikacji: *Samodzielność finansowa powiatu jako determinant jego samorządności* [w:] *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014.

W ramach prowadzonej aktywności naukowej w zakresie badań ustroju administracji publicznej, w dorobku wnioskodawcy znalazły się takie pozycje jak: *Rola szczebla pośredniego w koncepcji samorządu terytorialnego – ujęcie funkcjonalne*, [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, pod red. J. Parchomiuka, B. Ulijasza, E. Kruka, Warszawa 2009, s. 108 – 122; *Kształtowanie się koncepcji powiatu*, Zeszyty Naukowe WSHE, T. XXIX/2009, s. 11 – 32; *Pozycja ustrojowo – prawna starosty*, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka” 2011, Nr 1(22), s. 75 – 93; *Przedsiębiorczość a biurokracja w administrowaniu publicznym*, [w:] *Przedsiębiorczość – Natura i Atrybuty*, Tom 2, pod red. K. Jaremczuka, Tarnobrzeg 2012, s. 335 – 346; *Problem (nie-)konstytucjonalizacji terytorialnej organizacji samorządu terytorialnego* [w:] *Prawo naszych sąsiadów. Tom I, Konstytucyjne podstawy budowania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i na Ukrainie – dobre praktyki*, red. Cyklu: J. Posłuszny, red. Tomu: W. Skrzydło, W. Szapował, K. Eckhardt, P. Steciuk, Rzeszów-Przemyśl 2013, s. 204 – 219; *Administracja powiatowa w systemie terenowej administracji publicznej*, Rzeszów-Przemyśl 2014; *Kilka uwag na temat pojęcia „podział terytorialny”* [w:] *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej*.

Problemy prawnoadministracyjne. Tom I, pod red. J. Sługockiego, Wrocław 2014, s. 725 – 734; *Ustrojowe prawo administracyjne [w:] Repetytorium z prawa administracyjnego*, pod red. Z. Czarnika, Rzeszów-Przemyśl 2015, s. 60 – 144; *Nadzór nad administracją publiczną [w:] Repetytorium z prawa administracyjnego*, pod red. Z. Czarnika, Rzeszów-Przemyśl 2015, s. 145 – 153; *Stan wody na gruncie w prawie administracyjnym [w:] Problemy z pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska*, pod red. M. Stahl, P. Korzeniowski, A. Kaźmierska-Patrzyzna, Warszawa 2017, s. 227 – 240; *Prawa jednostki wobec administracji publicznej (wybrane zagadnienia)*, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka”, nr 1(50) 2018, s. 64 – 78; *Public interest as a determinant of territorial autonomy*, *Roczniki Administracji i Prawa* 2020, 3 (XX), s. 223-233; *Stan wody na gruncie. Studium administracyjnoprawne*, Rzeszów 2020; *Determinanty kształtowania podziału terytorialnego – ujęcie administracyjnoprawne*, *Gubernaculum Et Administratio* 2(24)/2021, s. 291 – 306.

Drugi obszar badawczy związany był z administracyjnoprawnymi uwarunkowaniami bezpieczeństwa wewnętrznego. Zwieńczeniem aktywności w tym zakresie są następujące publikacje: *Rola gminy w systemie zarządzania kryzysowego*, [w:] *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Teoria i praktyka*, pod red. R. Sawuły, Przemyśl-Rzeszów 2012, s. 122 – 134; *Współpraca międzynarodowa w zakresie zarządzania kryzysowego. Teoria i praktyka*, Rzeszów 2012, pod red. A. Furgały i P. Niemczuka; *Odpowiedzialność prawna administracji publicznej w zarządzaniu kryzysowym [w:] Prakseologiczne przesłanki zarządzania kryzysowego*, pod red. K. Jaremczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 213 – 255; *Prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego na szczeblu powiatu [w:] Paradygmaty Badań nad bezpieczeństwem. Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych*, pod red. A. Gałęckiego, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczyka, Poznań 2014, s. 143 – 154; *Teoretycznoprawny model zarządzania kryzysowego w administracji samorządu powiatowego [w:] Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym. Organizacja, procedury, organy i instytucje*, pod red. D. Majchrzaka, Warszawa 2014, s. 34 – 46; *Rola sektora komercyjnego w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości – ujęcie dogmatyczne [w:] Przestępczość w XXI wieku - zapobieganie i zwalczanie*, Tom 1, pod red. E. W. Pływaczewskiego, W. Filipkowskiego, Z. Rau, Warszawa 2015, s. 282 – 297.

Trzecim obszarem naukowym wnioskodawcy było funkcjonowanie administracji publicznej ze szczególnym uwzględnieniem badań prawnych form działania administracji. W ramach tego nurtu badawczego wnioskodawca prowadził badania (w tym wyżej wskazane badania empiryczne), których wyniki zostały ujęte w następujących opracowaniach: *Rządowe*

funkcje powiatu, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka” 2009, Nr 1(14), s. 158-183; *Prawne uwarunkowania przedsiębiorczości samorządu terytorialnego*, [w:] *Przedsiębiorczość. Uwarunkowania i przejawy w procesie funkcjonowania samorządu terytorialnego*, pod red. K. Jaremczuka, Przemyśl-Rzeszów 2012, s. 13 – 38; *Samodzielność finansowa powiatu jako determinant jego samorządności* [w:] *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 236 – 248; *Instrumenty prawne przedsiębiorczości jednostek samorządu terytorialnego* [w:] *Przedsiębiorczość – perspektywą zmian*, K. Jaremczuk (red.), Rzeszów 2015, s. 499 – 523; *Protection of individual rights as a function of the state* [w:] *Law Enforcement Function Of The State: Theoretical And Methodological, Historical And Legal Issues, Matherials of the International scientific and practical conference*, Kharkov 2015, s. 344 – 347; *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej – na przykładzie województwa podkarpackiego* (współautorstwo P. Niemczuka i L. J. Żukowskiego, udział własny 50%) [w:] *Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania*, pod red. B. Jaworskiej-Dębskiej i R. Budzisa, Warszawa 2016, s. 491 – 505; *Instrumenty prawne współdziałania jednostek samorządu terytorialnego* [w:] *Sposoby realizacji zadań publicznych*, pod red. B. Dolnickiego, Wolters Kluwer 2016, s. 519 – 533; *Aksjologia koordynacji w administracji publicznej* [w:] *Aksjologia prawa administracyjnego. Tom I*, pod red. J. Zimmermanna, Warszawa 2017, s. 763 – 778; *Decentralizacja i finansowanie zadań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego* (współautorstwo M. Kobak, P. Niemczuk, L. Żukowski; udział własny 33%) [w:] *Decentralizacja i centralizacja administracji publicznej. Współczesny wymiar w teorii i praktyce*, pod red. B. Jaworskiej-Dębskiej, E. Olejniczak-Szałowskiej, R. Budzisa, Warszawa-Lódź 2019, s. 393 – 426; *Reżimy odpowiedzialności administracji publicznej* (współautorstwo J. Połuszny i P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Jednostka wobec władczej ingerencji administracji publicznej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Barbarze Adamiak*, pod red. J. Korczaka, K. Sobieralskiego, Wrocław 2019, s. 433 – 448; *Uгода wodnoprawna jako szczególna konsensualna forma działania administracji*, *Roczniki Nauk Prawnych* 2020/30/2, s. 51 – 63; *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, pod. red. A. Mikos-Sitek, (wydanie elektroniczne 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, LEGALIS C.H. Beck); *Ewolucja koordynacji w administracji publicznej*, *Gubernaculum Et Administratio* 1(23)/2021, s. 41 – 58; *Kodeks dobrej administracji jako instrument kształtowania jakości i sprawności administracji publicznej* (J. Połuszny, P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Kryzys, Stagnacja, Renesans? Prawo administracyjne przyszłości*.

Księga Jubileuszowa Profesora Jacka Jagielskiego, pod red. M. Wierzbowskiego, J. Piechy, P. Gołaszewskiego, M. Cherki, Warszawa 2021, s. 541 – 558; *Responsibility of public administration of illegal action*, [w:] *Current legislative problems in the central and Eastern Europe countries*, pod. Red. P. Bieś-Srokosz, J. Srokosza, A. Talika, E. Żelazko-Makowskiej, Częstochowa 2021, s. 127 – 138; *Koordinacja jako instytucja prawna – zarys problemu* (współautorstwo J. Posłuszny i P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Zagadnienia prawa konstytucyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Krzysztofowi Skotnickiemu w siedemdziesiąta rocznice urodzin*, Tom. 2, pod red. A. Domańskiej, Łódź 2023, s. 703 – 711. W nurcie tym pozostaje także prezentowana wyżej monografia: *Koordinacja w administracji publicznej*, C.H. Beck, Warszawa 2024.

Wyniki badań i dociekań naukowych wnioskodawcy prezentowane były w trakcie licznych konferencji naukowych, w tym o charakterze międzynarodowym. W okresie badanej aktywności naukowo-badawczej wnioskodawca uczestniczył w 26 konferencjach, w tym w 8 o statusie międzynarodowym, z czego w 10 konferencjach brał czynny udział poprzez wygłoszenie referatu, w pozostałych zaś poprzez zabranie głosu w dyskusji, zaś w 3 konferencjach był zaangażowany w ich organizację. Szczegółowy wykaz aktywności w tym zakresie uwzględnia załączony wykaz osiągnięć naukowych.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę.

1) Udział w projektach naukowo-badawczych:

- a. 2012-2014 – członek zespołu badawczego nr II powołanego w ramach realizacji projektu naukowo-badawczego „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna Warunkiem Dobrego Rządzenia” realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Do przypisanych wnioskodawcy zadań w ramach prac zespołu należało opracowanie, przeprowadzenie i naukowe opisanie badań sprawności struktur administracji samorządowej w dwunastu badanych urzędach gmin z terenu województwa podkarpackiego – zarówno na etapie badań

wstępnych, jak i następczych badań ewaluacyjnych; przeprowadzenie serii szkoleń i konsultacji dla pracowników tych gmin z zakresu skuteczności działania administracji i prawa administracyjnego.

Efektom aktywności naukowej wnioskodawcy było m. in.:

- udział w opracowaniu przez wnioskodawcę łącznie 24 raportów z badań (12 raportów wstępnych w 2012 oraz 12 raportów ewaluacyjnych w 2014 r.) w części pt. *Budowa i sprawność struktury organizacyjnej gminy* – opracowanej indywidualnie dla każdej z 12 badanych gmin objętych Projektem,
 - opracowanie wyników badań w rozdziale monografii *Mierniki sprawności struktury organizacyjnej gminy* [w:] *Samorząd gminny w świetle badań empirycznych*, pod red. Z. Czarnika i J. Posłusznego, Rzeszów-Przemyśl 2014;
- b. 2014 – Kierownik Zespołu Badawczego w składzie: dr hab. prof. WSPiA B. Sowa, dr hab. prof. WSPiA L. J. Żukowski, dr Ł. Buczkowski, dr J. Kędra – powołanego w ramach realizacji projektu naukowo-badawczego „Samorząd lokalny jako uczestnik polskiej polityki zagranicznej” realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji we współpracy z Ministrem Spraw Zagranicznych w ramach projektu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2014”.

Indywidualnym wkładem wnioskodawcy była:

- koordynacja realizacji całego Projektu,
- kierowanie badaniami w tym m.in.: opracowanie koncepcji badań, przygotowanie programu badawczego, kierowanie przebiegiem badań i opracowaniem materiałów podsumowujących,
- udział w organizacji podsumowującej badania Konferencji Naukowej pt. „Samorząd terytorialny w Unii Europejskiej” (Rzeszów-Krasiczyn 22-23 października 2014 r.),
- współredagowanie opracowania wieńczącego badania, tj. *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014.

- indywidualne ustalenia badawcze, które znalazły wyraz w publikacji wnioskodawcy: *Samodzielność finansowa powiatu jako determinant jego samorządności [w:] 10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014.

2) Wygłoszone referaty na konferencjach naukowych:

- Siedlce 25-26 kwietnia 2013 r., II Ogólnopolskie warsztaty metodologiczno-dydaktyczne w naukach o bezpieczeństwie pt. „O potrzebie badania kultury bezpieczeństwa i możliwościach wykorzystania wyników tych badań w zarządzaniu kryzysowym”.
Wygłoszony referat: *Legalność i sprawność lokalnego zarządzania kryzysowego w świetle badań empirycznych – wybrane zagadnienia*.
- Rzeszów 26 czerwca 2013 r., Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Sprawność administracji publicznej w zarządzaniu kryzysowym – w świetle teorii oraz badań empirycznych”.
Wygłoszony referat: *Sprawność samorządu powiatowego w zarządzaniu kryzysowym w świetle teorii i badań empirycznych*.
- Zakopane 4-6 grudnia 2013 r., II Międzynarodowa konferencja naukowa „Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem” pt. „Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zabezpieczenie logistyczne”.
Wygłoszony referat: *Prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego na szczeblu powiatu*.
- Rzeszów 21 września 2014, Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Przedsiębiorczość – perspektywą zmian”.
Wygłoszony referat: *Instrumenty prawne przedsiębiorczości jednostek samorządu terytorialnego*.
- Zakopane 3-5 grudnia 2014 r., Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem” pt. „Jednostki, grupy i społeczeństwa”.
Wygłoszony referat: *Podstawy prawne obowiązku indemnizacyjnego administracji publicznej w procesie zarządzania kryzysowego*.

- f. Krasiczyn 11-12 grudnia 2014 r., Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Dobra administracja”.
Wygłoszony referat: *Koordinacja jako instrument organizacji i funkcjonowania dobrej administracji.*
- g. Warszawa 7 maja 2015 r., IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego” pt. „Przygotowanie organów administracji publicznej do realizacji zadań zarządzania kryzysowego”.
Wygłoszony referat: *Podstawy prawne koordynacji zarządzania kryzysowego.*
- h. Łódź 21-23 czerwca 2015 r., XVI Doroczna Konferencja Naukowa SEAP współorganizowanej przez Katedrę Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji Uniwersytetu Łódzkiego pt. „Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania”.
Wygłoszony referat: *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej – na przykładzie województwa podkarpackiego.*
- i. Zakopane 18-21 września 2016 r., Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Katedr Postępowania Administracyjnego, Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Aksjologia prawa administracyjnego”.
Wygłoszony referat: *Aksjologia koordynacji w administracji publicznej.*
- j. Lwów 31 maja 2024 r., VI Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja pt. "Decentralizacja władzy publicznej w Ukrainie: Osiągnięcia, Problemy i Perspektywy".
Wygłoszony referat: *25 lat modelu polskiego samorządu terytorialnego – zarys problematyki.*

3) Osiągnięcia w zakresie funkcji promotorskiej:

- a. Wypromował ponad 300 prac licencjackich i ponad 200 prac magisterskich. Prowadzone seminaria dotyczyły szeroko rozumianej tematyki administracji publicznej i prawa administracyjnego,

b. Pełni funkcję promotora pomocniczego w dwóch przewodach doktorskich prowadzonych pod opieką naukową dr hab. prof. WSPiA Krzysztofa Eckhardta, tj.:

- mgr. Jacka Pomykały, temat rozprawy doktorskiej: *Konstytucyjne ograniczenia prawa własności*;
- mgr Angeliny Słomskiej, temat rozprawy doktorskiej: *Dostęp do informacji publicznej jako instrument kontroli i partycypacji obywateli w sprawowaniu władzy na szczeblu samorządu terytorialnego*.

4) Osiągnięcia w zakresie funkcji dydaktycznej:

a. Prowadził zajęcia dydaktyczne (wykłady/konwersatoria/ćwiczenia) z takich przedmiotów jak:

- Aktualne problemy administracji i prawa administracyjnego,
- Kontrola i nadzór w systemie administracji publicznej,
- Prawo administracyjne – część ogólna,
- Ustrój organów administracji publicznej,
- Prawne formy działania administracji,
- Prawo administracyjne materialne,
- Prawo samorządowe,
- Wybrane instytucje prawa administracyjnego,
- Nauka administracji,
- Regulacje administracyjnoprawne w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego,
- Samorząd terytorialny a bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- Publiczne i niepubliczne podmioty systemu bezpieczeństwa wewnętrznego,
- Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów,
- System bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce;

5) Osiągnięcia w zakresie organizacyjnym:

- a. 2013 r. – członek zespołu opracowującego dokumentację związaną z uruchomieniem studiów II stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne;
- b. 2023 r. – Przewodniczący Komisji do opracowania dokumentacji związanej z uruchomieniem nowego kierunku studiów Transport-Spedycja-Logistyka.
- c. aktualnie – Członek Senatu Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej
- d. aktualnie – Członek Rady Naukowej Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej.

7. Inne informacje dotyczące kariery zawodowej wnioskodawcy.

- 1) 2013 rok – otrzymał Medal Brązowy za Długoletnią Służbę (leg. Nr 310-2013-192)
- 2) 2021 rok – otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej (leg. Nr 175507)
- 3) w latach 2004 – 2020 r. – członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie.

.....
(podpis wnioskodawcy)